

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalitieteiden laitos	
Tekijä-Författare-Author Kankkunen, Liisa			
Työn nimi-Arbetets titel-Title "Olisi ollut kamalaa, jos tapahtunutta olisi vähätelty" - sosiaalityöntekijöiden ja työyhteisöjen suhtautuminen työssä saatuihin uhkauksiin.			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yhteiskuntapolitiikka: Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu -työ	Aika-Datum-Month and year 2010-03-15	Sivumäärä-Sidantal- Number of pages 92	
Tiivistelmä-Referat-Abstract <p>Pro gradu -tutkielmani käsittelee sosiaalityöntekijöiden työssään saamia uhkauksia. Tutkimukseni keskittyy uhkausten käsittelyyn sekä uhatun kokemuksiin ja selviytymiseen. Asianosaisen kokemusten lisäksi kiinnostavaa on työyhteisön toiminta. Kuvaan sosiaalityöntekijöiden saamia uhkauksia ja sitä kuinka he ovat uhkaukset kokeneet sekä kuinka työyhteisö on suhtautunut uhkaukseen ja uhattuun. Lisäksi käsittelem lyhyesti olemassa olevaa lainsäädäntöä sekä sen muuttamisen suhteen esitettyjä toivomuksia.</p> <p>Tutkielmani aineistona on kuusi sosiaalityöntekijän kirjoittamaa tarinaa (heidän) omasta uhkauskokemuksestaan. Lähestyn uhkauksen käsittelyä eri näkökulmista, jotka ovat: 1. aggressiivisuus, 2. pelko, 3. suhtautumistapa, jossa huomioon uhatun ja työyhteisön suhtautumisen, ja 4. lainsäädäntö. Pro gradu -tutkielmani on aineistolähtöinen, näkökulmat nousivat sosiaalityöntekijöiden kertomuksista. Näiden näkökulmien avulla pystyn tarkastelemaan uhkausta, siihen suhtautumista ja suhtautumiseen vaikuttavia tekijöitä riittävän monipuolisesti. Aggression ilmaisussa ja syissä tukeudun erityisesti Kirsti Lagerspetziin, pelon käsittelyssä ja pelon ymmärtämisessä hyödynnän Hille Koskelaa. Käytän Johan Cullbergin psyykkisen kriisin vaiheita ja Jouko Lönnqvistin traumaattisen psyykkisen kriisin vaiheita uhkauksen käsittelyssä. Lisäksi hyödynnän työväkivallasta tehtyä tutkimusta, painottaen erityisesti sosiaalialalla tehtyä tutkimusta.</p> <p>Tutkielmani tulosten mukaan uhkailun laukaisi useimmiten sosiaalityöhön liittyvä kontrollitehtävä. Sosiaalityöntekijät olivat saaneet työyhteisöltä tukea uhkatilanteiden käsittelyyn, kirjoittajat olivat kiitollisia saamastaan avusta, työyhteisön koettiin auttaneen eniten asian käsittelyssä. Työyhteisö oli myös vähentänyt koettua pelkoa. Tuki oli ollut keskustelua ja kuuntelua. Kirjoittajilla oli erilaisia kokemuksia esimiesten toiminnasta. Jos esimiehen katsottiin vähätelleen asiaa, se koettiin erittäin loukkaavaksi. Poliisin toiminnasta kirjoitettiin kiittäen tai ihmetellen ja moittivasti. Työterveyshuollosta kirjoitettiin erittäin vähän.</p> <p>Laiton uhkaus on asianomistajarikos, kirjoittajat toivoivat, että työnantaja voisi viedä laittoman uhkauksen oikeuteen sosiaalityöntekijän sijasta. Aineistossani työväkivaltaa ei hyväksytty, eikä uhkailun kestämisen katsottu kuuluvan sosiaalityöntekijän työnkuvaan. Kirjoittajat pitivät tärkeänä, että uhkaus käsitellään myös uhanneen kanssa.</p> <p>Osa halusi osallistua käsittelyyn, osa ei halunnut olla enää tekemisissä uhanneen kanssa. Kaikki olivat yksimielisiä siitä, että uhattu saa päättää, osallistuuko hän käsittelyyn. Kirjoittajat toivoivat valmista mallia, jonka mukaan toimittaisiin uhkatilanteen jälkeen.</p> <p>Työpaikoilla olisi tärkeää varmistaa, että uhkailua kohdannut työntekijä tulee riittävän hyvin kuulluksi ja ettei hänen kokemustaan vähätellä. Uhattu työntekijä tarvitsee ymmärrystä, keskustelua ja rauhallista suhtautumista. Myös viranomaisilta kaivattiin ymmärtävää suhtautumista.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Työpaikkaväkivalta aggressiivisuus uhkailu pelko			

sosiaalityö
sosiaalityöntekijät
työsuojelu
työhyvinvointi

Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information